

Országgyűlési képviselő

Iromány száma: **K/16971.**

Benyújtás dátuma: **2021-08-30 09:26**

Parlex azonosító: **PD95V68S0001**

Címzett: **Kövér László, az Országgyűlés elnöke**

Benyújtó: **Dr. Szél Bernadett (független)**

Tisztelt Elnök Úr!

Az Alaptörvény 7. cikk (1)-(2) bekezdése, valamint az Országgyűlésről szóló 2012. évi XXXVI. törvény 42. § (8) bekezdése alapján írásbeli választ igénylő kérdést kívánok benyújtani

Az írásbeli választ igénylő kérdés címzettje: **Dr. Kozma Ákos, alapvető jogok biztosa**

Az írásbeli választ igénylő kérdés címe: **"Mikor zárul a pózvai Napraforgó Otthonban végzett átfogó vizsgálat?"**

Tisztelt Biztos Úr!

Tavaly több megkeresést kaptam szülőktől és dolgozóktól a Zala Megyei Gondoskodás Egyesített Szociális Intézmény Napraforgó Otthon pózvai telephelyén tapasztalt állapotokkal kapcsolatban. A 100 férőhelyes intézményben súlyos fogyatékkal élő és többféle alapbetegséggel küzdő gondozottakat látnak el. A beszámolók és a hozzám került dokumentumok alapján az intézmény már a járvány előtt is kritikus állapotban volt, a vírus nyomán kialakult helyzet pedig tovább fokozta az ellátottak jogait súlyosan sértő állapotokat.

A 2020. augusztus 4-5-én előzetes bejelentés nélküli szakmai ellenőrzést tartó Szociális és Gyermekevédelmi Főigazgatóság Szakmai Irányítási Főosztály Szociális Feladatellátási Osztálya súlyos hiányosságokat tárt fel az intézmény járványügyi védekezésében. A 18 oldalas vizsgálati jelentés szerint „általánosságban megállapítható, hogy a telephelyen, a feladatellátás során több jogszabály, szakmai szabály előírása nem lett betartva. Mind a személyi, tárgyi, környezeti higiéné kritikán aluli” volt. A beszámolók szerint az otthonban két takarító sokszor sima vízzel takarította az épületet, éjjel pedig a nővérek a kezelőt és a nővérszobát a saját hozott tisztítószerükkel. Mosogatószer híján gyakran kézmosó fertőtlenítőt használtak. 50 db kesztyűt kaptak a nővérek 2-3 napra, 34 inkontinens lakóra. Mivel nem volt elég kesztyű, két lakó tisztába tétele közben kesztyűs kezüket mosták, és ha végképp elfogyott a kesztyű, otthonról hozták. Nem volt biztosítva a lakóknak WC-papír, tusfürdő, fogkrém. Ha nem volt tiszta törölköző, szakadt lepedővel törölték meg az ellátottakat. Volt, hogy több napig nem cserélték a ruháikat, az ágyneműt, a lepedőt, mert

azokból is hiány volt. Forráshiányra hivatkozva nem biztosították a fodrászt a lakók részére, így a hajvágást is általában a nővérek végezték.

A vizsgálat nyomán készült intézkedési terv végrehajtásáról szóló beszámoló alapján arra következtethetünk, hogy az intézmény vezetése nem számolta fel a törvénysértő és az ellátottak emberi méltóságát sértő helyzetet. Nem sokkal később azonban az intézményvezetőt felmentették, és a dolgozóktól is olyan információkat kaptam, hogy megkezdődött az elhasznált ágyak cseréje, a nagytakarítás, és újra szerveztek foglalkozásokat az ellátottaknak. Nemrég ugyanakkor birtokomba került egy újabb fenntartói vizsgálat jelentése: közérdekű bejelentés alapján a Szociális és Gyermekvédelmi Főigazgatóság főigazgatója helyszíni vizsgálatot rendelt el a Zala Megyei Gondoskodás Egyesített Szociális Intézmény 96 pszichiátriai beteget gondozó Margaréta Otthonában és a 82 fogyatékossgal élő személyt gondozó Napraforgó Otthonban. A vizsgálatot július 27-én és 28-án végezték. A jelentés szerint „az ellenőrzést követően megállapítható, hogy a közérdekű bejelentésben foglaltak helytállóak.”

A pszichiátriai betegeket gondozó Margaréta Otthonban komoly probléma, hogy senki sem irányítja az ápolási-gondozási feladatokat, nincs betöltve a vezető ápolói munkakör, a dolgozók gyógyszeres és pszichiátriai betegségekkel kapcsolatos ismeretei nagyon hiányosak, a takarítók pedig nem kapnak elég tisztítószer és eszközt a takarításhoz.

A fogyatékossgal élő személyeket gondozó Napraforgó Otthonban az ellátottak személyiségi jogait súlyosan sértő állapotokat tárt fel a vizsgálat.

- A szakszerű ellátást a súlyos szakemberhiány is nehezíti: a 42 engedélyezett szakmai álláshelyen 26,75 fő van. Több ellátott esetében is korlátozó intézkedés volt érvényben a vizsgálat idején: „közülük 1 fő kiskorú, akinek a korlátozás az étkezések idejére van elrendelve. 1 fő ellátott korlátozása mindennap este 10 órától történik agresszív viselkedése miatt. Érintett ellátott az ellenőrzés időpontjában (kora délután) asztalra fektetett karján aludt. Az ellátott esténként egy fürdőszobából nyíló, kilincs nélküli helyiségben kerül elhelyezésre, ahol egy matrac nélküli ágyon tud feküdni, ágynemű nélkül.”

- Általános probléma az ágynemű hiánya: „A tájékoztatás alapján és a telephely ruharaktárnak ellenőrzése során tapasztalható volt a nagymértékű ágynemű, mosdókesztyű, törölköző és ellátotti ruhaneműk hiánya. Megállapítható, hogy az intézmény nem rendelkezik a Szakmai rendelet által előírt textíliával.”

- „Az ellátottak szobái kopárak, a falak piszkosak, az ágynemű több esetben is szakadt, szennyezett volt, nem minden ágyban volt lepedő felhelyezve. Egy 2 személyes szobában az ágyon lévő lepedő alatt hatalmas vizeletfolt volt”

- Az intézményben továbbra sincs mosoda, a mosást a Sopronkőhidai Fegyház és Börtön végzi. Az intézmény által beszerzésre került több, nagy teljesítményű mosógép, azonban ezek üzembe helyezése még mindig nem történt meg, tekintettel arra, hogy az elektromos hálózat bővítése szükséges

- Az intézmény nem biztosítja a Szakmai rendelet által előírt tisztálkodáshoz szükséges anyagokat, eszközöket sem: „A raktár megtekintése során megállapítható volt, hogy az ellátottak számára a borotva nem biztosított hónapok óta, az ellátottak borotválását a gondozónők a saját pénzből megvásárolt eszközökkel tudják elvégezni.” „A körmök vágása a pavilonban 1 ollóval történik, valamennyi ellátott tekintetében, eszközfertőtlenítés nélkül.”

A jelentés összegzése szerint: „Az ellenőrzést követően megállapítható, hogy a közérdekű bejelentésben foglaltak helytállóak, az ellátotti súlyok dokumentációja követhetetlen, nem lehet igazolni, hogy az ellátottak súlyváltozásai ellenőrzésre kerülnek-e. Textília a telephelyen gyakorlatilag a minimálisan szükséges szint alatt van, a felhúzott ágyneműk szennyezettek, több ágyon nem volt textília. A telephelyen a szakmai munka kivitelezése – néhány munkatárs tevékenységének kivételével – kritikán aluli, a dolgozók munkavégzése nem minősíthető.”

Egy évvel ezelőtt arról érdeklődtem Önnél[1], hogy tekintettel az ellátottak jogait (emberi méltósághoz való jog, megalázó bánásmód tilalma, személyes szabadsághoz való jog, hátrányos megkülönböztetés tilalma, fogyatékossgal élők védelme, a gyermek megfelelő testi, szellemi és erkölcsi fejlődéséhez szükséges védelemhez és gondoskodáshoz való joga, valamint a szociális biztonsághoz való jog) súlyosan sértő állapotokra, tervezi-e hivatalból átfogó vizsgálat indítását az intézményben. Ekkor azt a választ kaptam[2], hogy szülői és egyéb megkeresésekre átfogó vizsgálatot indított.

Kérdésem az, hogy:

- hogy áll ez a vizsgálat, mikor készül el a vizsgálat megállapításait tartalmazó jelentés,
- tekintettel az újabb fenntartói vizsgálat megállapításaira, tervezi-e, hogy további vizsgálatot végez az otthonban?

Várom válaszát!

Budapest, 2021. augusztus 30.

Tisztelettel,

Szél Bernadett
országgyűlési képviselő

[1] <https://www.parlament.hu/irom41/12865/12865.pdf>

[2] <https://www.parlament.hu/irom41/12865/12865-0001.pdf>